

364

שרת המשפטים

ירושלים

כ"ח חשוון תשע"ו
10 נובמבר 2015

מס' מכתב: 2015-11134
פנימי: 1-9

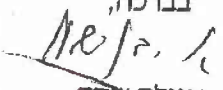
לכבוד
החייב ניסן סלומינסקי
יו"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט
כנסת ישראל

שלום רב,

הנדון: צו בית הדין לעבודה (סוגי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור), התשע"ו-2015

בהתאם לסמכותי לפי סעיף 26(א1) לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969, מצ"ב טיוטת צו אשר יקבע את סוגי ההחלטות בהן לא תינתן רשות ערעור. הצו קובע הסדר הזהה במהותו לצו בתי המשפט (סוגי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור), התשס"ט-2009. מטרת התקנת הצו לייעל את הדין בבית הדין האזורי לעבודה ולהפחית את העומס המוטל על בית הדין הארצי לעבודה. יצוין, כי אין בצו כדי לגרוע מזכות בעל דין לערער על כל סוגי ההחלטות המנויות בצו במסגרת הערעור על פסק הדין. מצ"ב אישור שר הכלכלה על קיום חובת ההתייעצות עמו כפי הנדרש בחוק.

אודה להנחת הצו על שולחן הוועדה לאישורה לפי חוק.

בברכה,

איילת שקד
שרת המשפטים

העתק: המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה)
היועץ המשפטי למשרד הכלכלה
היועץ המשפטי להנהלת בתי המשפט

רח' צאלח א-דין 29, ת.ד. 49029 ירושלים מיקוד 9149001, טל': 02-6466527, פקס: 02-6285438

צו בית הדין לעבודה (סוגי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור), התשע"ה-2015

בתוקף סמכותי לפי סעיף 26(א1) לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969¹ (להלן – החוק), לאחר התייעצות עם שר הכלכלה ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, אני מצווה לאמור:

סוגי החלטות 1. לא תינתן רשות ערעור על החלטה מן הסוגים המפורטים להלן:

(1) החלטה בעניין קביעה ושינוי של מועדי דיון ומועדים להגשת בקשות, תגובות, כתבי טענות, מסמכים, סיכומים ותצהירים זולת אם ניתנה באחד מן ההליכים האלה:

(א) לפי סעיפים 24(א)(ב1), (ג1), (ד1) ו-2(2) לחוק;

(ב) מתן סעד זמני לפי סעיף 29(א) לחוק ובכלל זה בקשה לסעד זמני שנדונה עם תובענה כאמור בתקנה 369 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984²;

(ג) לפי סעיף 33א לחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957³.

(2) החלטה בבקשה להארכת מועד הקבוע בחיקוק, למעט החלטה הניתנת לפי סעיף 24(א)(2) לחוק ולמעט החלטה כאמור שמשמעותה שלילת האפשרות לפתוח בהליך;

(3) החלטה בעניין שלבי דיון בהליך, למעט החלטה שדיון יישמע במפוצל או שיתקיים דיון נפרד בתביעה שכנגד ובהודעה לצד שלישי;

¹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 70; התשע"ב, עמ' 303.
² ס"ח התשי"ז, עמ' 63; התשס"ט, עמ' 243.
³ ק"ת התשמ"ד, עמ' 2220.

(4) החלטה בעניין הזמנת עדים, סדר שמיעת עדים, ושאלות המוצגות לעדים לרבות קבלה או דחייה של התנגדות בעניין זה, למעט החלטה על דחיית בקשה לזמן עד או להגיש ראיה, או החלטה בעניין בקשה לעדות מוקדמת; אולם הוראה זו לא תחול על החלטות בעניין מומחה רפואי מטעם בית דין לעבודה;

(5) החלטה בעניין סדר הבאת עדויות ואופן הגשת עדויות של אחד מבעלי הדין, למעט החלטה בעניין מתן עדות מחוץ לכתלי בית הדין, ובכלל זה בהיוועדות חזותית;

(6) החלטה שהיא קבלת בקשה לביטול פסק דין או לביטול החלטה;

(7) החלטה בעניין הטלת הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין ושיעורם, למעט אם ניתנה לאחר מתן פסק הדין ואינה נבלעת בו;

(8) החלטה לפי סימן ט' לפרק ב' לתקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), התשנ"ב-1991⁴, למעט החלטה בעניין גילוי מסמך פלוני, עיון במסמכים ובעניין טענת חיסיון.

2. **שמירת דינים** אין באמור בצו זה כדי לגרוע מזכותו על פי דין של בעל דין לערער על החלטות מן הסוגים המפורטים בו במסגרת ערעור על פסק דין.

3. **תחילה ותחולה** תחילתו של צו זה 30 ימים מיום פרסומו, והוא יחול, כאמור בסעיף 26(א1) לחוק, על החלטה שהתקבלה לאחר תחילתו.

התשע"ה _____
(2015 _____)

איילת שקד
שרת המשפטים

⁴ק"ת התשנ"ב, עמ' 345.

דברי הסבר

במסגרת דו"ח הוועדה לבדיקת מבנה בתי המשפט הרגילים בישראל בראשות כב' השופט תאודור אור, משנת 1997, הוצע לצמצם את האפשרות להגיש בקשות רשות ערעור על החלטה אחרת בעניינים אזרחיים.

בהתאם לזאת, בשנת 2009 הותקן צו בתי המשפט (סוגי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור), התשס"ט-2009 מכח סעיף 41 ו-52 לחוק בתי המשפט, התשמ"ד-1984. הטעם להמלצה זו היה נעוץ בכך שהגשת בר"ע במהלך בירור התובענה גורמת לפיצול הדיון, להשהייתו ולסיבוכו, ולעומת זאת המקרים שבהם יש בהחלטת ביניים כדי להכריע את תוצאת פסק הדין הם נדירים יחסית. לעיתים קרובות, החלטה שנראית חשובה בעת נתינתה חדלה להיות אקטואלית במועד פסק הדין, ובכל אופן, ניתן לערער עליה במסגרת הערעור על פסק הדין.

לפיכך, מוצע להחיל את ההסדר המפורט החל במערכת הכללית לגבי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור כאמור לעיל, גם על מערכת בתי הדין לעבודה, זאת ממספר נימוקים כדלהלן:

ראשית- לפי נתונים שנמסרו על ידי הנהלת בתי המשפט, כ-17% עד 22% מבקשות רשות הערעור על החלטות ביניים של בתי הדין האזוריים לעבודה מוגשים לבית הדין הארצי לעבודה. בנסיבות אלו, התקנת צו כאמור תייעל את מערכת בתי הדין לעבודה בשני היבטים: האחד- הפחתת העומס המוטל על בית הדין הארצי לעבודה, והשני- מניעת עיכוב הדיון בערכאה הראשונה בשל הגשת בקשת רשות ערעור.

שנית- בעניינים שבסדרי דין יש מקום להאחדת הדין, זאת בהתאמה הנדרשת למאפיינים הייחודיים של בית הדין לעבודה, כפי שנעשה בצו המוצע וכפי שיפורט להלן.

יצוין, כי סעיף ההסמכה לצו הנדון זהה לסעיף ההסמכה בחוק בתי המשפט. סעיף 26 לחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969, תוקן בתיקון האחרון לחוק זה מיום 1.4.12 (תיקון מס' 43), ולפיו "רשות לערער על החלטה אחרת של בית הדין האזורי לעבודה תינתן אם שוכנע בית הדין הארצי כי אם הערעור על החלטה יידון במסגרת הערעור על פסק הדין ולא באופן מידי, יהיה בכך כדי להשפיע באופן ממשי על זכויות הצדדים או שעלול להיגרם לצד להליך נזק של ממש, או שעלול להתנהל הליך מיותר או בדרך שגויה". כמו כן, נקבע כי לא תינתן רשות ערעור בסוגי החלטות ששר המשפטים קבע, בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

הצו המוצע עולה בקנה אחד עם המלצת הוועדה לבדיקת מבנה בתי המשפט הרגילים בישראל בראשות כב' השופט תאודור אור כמוזכר לעיל, לפיה ישנן החלטות אחרות אשר אין הצדקה לאפשר את תקיפתן במסגרת בקשת רשות ערעור וכי כמו בהליכים פליליים, כך בהליכים אזרחיים, יש להותיר את תקיפתן של החלטות אלה במסגרת ערעור על פסק הדין.

בצו המוצע מנויות החלטות אשר מטיבן אינן מצדיקות התערבות של ערכאת הערעור קודם סיומו של הדיון בערכאת הדיון. המדובר בהחלטות ביניים שאם מוגשת עליהן בקשת רשות ערעור, הן עלולות לגרום להתמשכות ההליך, אין בדחיית הערעור עליהן לשלב מאוחר יותר כדי לגרום לעוול או לנזק

של ממש לזכויות הצדדים, וכן אי מתן רשות לערער עליהן ימנע עיכוב במהלך הדיון בערכאה הדיונית ויחסוך זמן שיפוטי יקר. מדובר בסוגי החלטות ביניים, שגם אם ערכאת הערעור היתה מקבלת או דוחה את הערעור עליהן, ככלל, לא היתה להכרעה זו משמעות או השפעה על ההליך בכללותו. כמו כן, אין בצו כדי לגרוע מזכותו על פי דין של בעל דין לערער על החלטות מן הסוגים המפורטים בצו במסגרת ערעור על פסק הדין.

זאת ועוד, הצו המוצע בבית הדין לעבודה מותאם מלכתחילה ובמידת הנדרש לאופיים המיוחד של הליכים בבית הדין לעבודה, מבלי לפגוע במהות ההליך השיפוטי גופו או לגרוע ממנו. בנוסח המוצע נכללו החלטות בעלות אופי דיוני מובהק, כאשר הוחרגו ממנו החלטות שעשויות להיות להן השלכות משמעותית על ניהול ההליך. כך למשל, מוצע ליתן, בין היתר, אפשרות להגיש בקשת רשות ערעור בעניין החלטה על מועדים בהליכים העוסקים בסכסוך קיבוצי, בסכסוך על פיטורים בניגוד לחוק הסכמים קיבוציים, בהליכים לסעד זמני ובהליכים לפי חוק איסור לשון הרע. כך למשל, ובהתאמה למאפיינים הייחודיים של בתי הדין לעבודה, הוחרגו גם מהצו החלטות להזמנת עדים שבהן העד הוא מומחה רפואי.